

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

• Trešdiena, 1996. gada 21. februāris

• Nr. 14 (6665)

Vietējās ziņas

Mācās, lai mācītu zemniekus

◆ Jēkabpils lauksaimniecības tehnikumā notika seminārs speciālistiem augkopībā, lopkopībā, ekonomikā un plānošanā, augu aizsardzībā. Tajā piedalījās arī mūsu rajona pārstāvji.

Lauksaimniecības departamenta galvenais agronomis Jānis Kivlenieks, kas piedalījās šajās mācībās, pastāstīja, ka tās notiek pēc Zemkopības ministrijas iniciatīvas. Kā teicis ministrs Alberts Kauls, visiem zemniekiem būs jāmacās. Lekcijas lasījuši Latvijas augstāko mācību iestāžu pasniedzēji un zinātnieki.

Kursu dalībnieki tagad organizēs mācības zemniekiem. Tās notiks katrā pagastā. Paredzams, ka mācības sāksies martā un turpināsies līdz 15. aprīlim. Zemnieki tiks informēti par dažādiem agronomijas, augu aizsardzības, plānošanas un citiem jautājumiem. Mācības ilgs 3 dienas. Vienā diena paredzēta zemnieku individuālajām pārrunām ar augkopības, lopkopības, ekonomikas, grāmatvedības un citiem speciālistiem.

Subsīdijas šogad būs, bet mazāk nekā pērn

◆ Rīgā notika rajonu lauksaimniecības departamentu galveno agronomu sanāksme, kurā viņi uzzināja, ka lauksaimniecībai subsīdijas veidā šogad paredzēti 8,9 miljoni latu, pērn bija 13 miljoni.

4,9 miljoni latu tiks izmaksāti kā pagājušā gada parāds. Tātad patiesībā subsīdijas šim gadam paliks tikai 4 miljoni latu. Pagājušā gadā neizmaksātās subsīdijas zemnieki un paju sabiedrības, kam tās pienākas, saņems līdz pavasara lauku darbu sākumam — aprīlim. Patlaban zemniekiem un paju sabiedrībām maksājumi par pagājušā gada trešajā ceturksnī realizēto darbu sēklu.

Lauksaimniecības departamentu galvenie agronomi informēti arī par to, ka šogad valsts iepirks graudus (rudzus un kviešus) rezerves fondam, maksājot 80 latus par rudzu tonnu un 90 latus par kviešu tonnu. Pārējos graudus iepirks labības biroji, firmas, un šeit, acīmredzot, būs tirgus cenas.

A.Ījina

Īrnieki sūdzas, pašvaldība lemj

◆ Daugavpils ielas 74. nama īrnieki Preiļu pilsētas domei un «Novadniekam» bija uzrakstījuši vēstuli:

«Sākot ar 1995. gada 15. oktobri, līdz šim brīdim dzīvokļos nav pietiekoša siltuma temperatūra, sistemātiski tiek atslēgta siltuma padeve naktīs. No oktobra līdz janvārim siltums tika atslēgts uz 4-6 stundām, bet no janvāra — 3-4 stundām dienā. Uz Jūsu atbildi, ka iedzīvotāji nav samaksājuši, mēs atbildam sekojoši: «Pagājušajā apkures sezonā siltums tika padots 10-12 stundas dienā, kāpēc mums ir jāmaksā par pārējām stundām? Vai Jūs, cienijamie deputāti, veikalā pārkat vienu maizes klaipu, bet maksājat par diviem?»

Mūsu priekšlikums — veikt pārrēķinu, lai īrnieki maksātu par saņemto siltumu.

Mūsu uzaicinātā komisija, kura pārbaudīja temperatūru dzīvokļos, ieteica mazos radiatorus, kādi ir dzīvokļos, mainīt pret lielākiem. Piemēram, 15-18 kvadrātmetru lielā istabā ir 60 cm «liela» caurule, kuras nosaukums ir radiators. Vai tas spēj apsildīt istabu, lai būtu normāla temperatūra? Lūdzam sakārtot siltuma padeves sistēmu, jo līdz mūsu mājai nenonāk vajadzīgais siltuma daudzums.

Kas atbildzinās tos materiālos zaudējumus, kas ir radušies nesistemātiskas siltuma padeves rezultātā? Piemēram, 5. stāva dzīvokļos un mājas galu dzīvokļos ir mitrs, tā rezultātā griesti un sienas jau ir sapelējušas, sienas ir slapjas. Lūgums informēt īrniekus par to, kā akciju sabiedrība «Preiļu siers» piestāda rēķinu par neregulāri padotu siltumu? Kāpēc par siltumu ir jāmaksā namu pārvaldei, ja to padod akciju sabiedrība? Vai nav pārāk daudz saimnieku? Šajā sakarībā mēs gribētu uzklaust arī akciju sabiedrības ģenerāldirektora J.Šņepsta viedokli, jo mēs izsakām priekšlikumu — par apkuri un silto ūdeni maksāt tieši tā ražotājam bez starpniekiem.

Mēs lūdzam izremontēt arī kāpņu telpas, jo kopš 1988. gada, kad māja tika nodota ekspluatācijā, remonts nav bijis.»

(Vēstule publicēta saīsinātā veidā.)

Pilsētas domes sēdē savu viedokli par siltuma padevi, kā arī par Daugavpils ielas 74. nama tehnisko stāvokli izteica pašvaldības uzņēmuma «Saimnieks» vadītājs Jānis Krišāns. Akciju sabiedrības «Preiļu siers» pārstāvji domes sēdē nepiedalījās.

«Saimnieka» vadītājs informēja, ka komisija apsekojusi gan šī nama atsevišķus dzīvokļus, gan nama tehnisko stāvokli kopumā. Kopā ar akciju sabiedrības «Preiļu

siers» pārstāvi pārbaudīts siltuma padeves režīms trasē. Pie galvenā sadales kolektora ūdens temperatūra bija 60-70 grādi, taču šāds temperatūras režīms, ja ir lieli zudumi trasē, tāpat slikta nama izolācija, ir nepietiekams. Dažos dzīvokļos temperatūra bija 9, 10, 12 grādi. Tiešām, dzīvokļi ir mitri, sapelējuši. Īpaši zema temperatūra augšējā stāva dzīvokļos, tāpat nama gala sienu dzīvokļos.

Pēc A.Krišāna domām pieļautas kļūdas nama būvniecībā. Starp paneļiem ir plaisas, un arī paneļi saplaisājuši. Uzstādīti mazi radiatori, kas nespēj apsildīt dzīvokļus. Nav ņemts vērā tas, ka augšējā stāvā un gala dzīvokļos radiatoriem jābūt lielākiem. Atsevišķos dzīvokļos ligojas starpsienas. Šādā situācijā nekavējoties būtu jāizdara ēkas tehniskā ekspertīze un vasarā jāveic remontdarbi.

Apskates laikā, kā arī analizējot izsaukumus uz atsevišķiem dzīvokļiem, konstatēts, ka siltumpadeves sistēma nama iekšienē ir sabojāta, caurulēs rodas caurumi. Šāda situācija nav pat namos, kuri būvēti pirms gadiem 20, piemēram, Rancāna ielas dzīvojamajā masīvā.

Siera rūpnīcas mikrorajona īrnieku pārrāds par siltumu akciju sabiedrībai ir 26,3 tūkstoši latu. Izveidojies apburtais loks. Īrnieki nevēlas maksāt tāpēc, ka nesaņem siltumu pietiekošā daudzumā, bet siltuma ražotājs — akciju sabiedrība — nevar kurināt, jo nav saņēmusi naudu no īrniekiem.

Deputāti nolēma, ka lielākas vaininieks Daugavpils ielas 74. nama apkurināšanā ir akciju sabiedrība «Preiļu siers», kura neuztur pietiekami augstas temperatūras režīmu, pārtrauc kurināšanu naktīs stundās. Dome nolēma nosūtīt vēstuli ar pretenzijām akciju sabiedrības «Preiļu siers» padomei.

Dome nolēma, ka tiks samazināta maksa par siltumu 74. nama īrniekiem. Par cik, — dome informēs vēlāk. Vasaras sezonā mājā tiks veikts remonts, lai uzlabotu tās siltumizolāciju.

Ari Celtnieku ielas 9. nama īrnieki sūdzas par nepietiekamu siltuma padevi dzīvokļos. Tuvākajā laikā tiks apsekoti visi šī nama dzīvokļi, pārbaudīts temperatūras režīms, kā arī tas, vai īrnieki ir veikusi siltumizolācijas darbus — aizlīmējuši logus, siltumizolējuši balkonus, durvis. Ja visi šie darbi būs veikti un temperatūra dzīvoklī tomēr būs daudz zemāka nekā vajadzētu būt, šiem īrniekiem tiks veikts pārrēķins.

Aina Ījina

Demokrātiskās partijas «Saimnieks» kongresa iespaidi

◆ Pagājušajā sestdienā Rīgā Demokrātiskā partija «Saimnieks» pulcējās uz otro kongresu. Par partijas galveno uzdevumu tika atzīta partijas nostiprināšana, nepieļaujot plaisas veidošanos starp partijas vadību un ierindas biedriem, kuru skaits visā Latvijā tagad ir 1045.

Kongresā piedalījās arī «Saimnieka» Preiļu nodaļas pārstāvji. Gūtajos iespaidos lūdzu dalīties nodaļas priekšsēdētāju, agrofirmas «Turība» priekšsēdētāju Romualdu Kavinski.

— Kongress noritēja ļoti augstā organizatoriskā līmenī. Tā darbā piedalījās vairāk nekā pieci simti delegātu un daudz viesu, kuru vidū bija arī Valsts prezidents Guntis Ulmanis un Ministru prezidents Andris Šķēle.

Guntis Ulmanis ļoti augstu novērtēja DPS līdzšinējos sasniegumus. Viņš atzina, ka «Saimnieks» 6. Saeimas vēlēšanās ieguvis vadošo lomu republikas partiju sarakstā, ka šai partijai ir liela perspektīva. Bet vienlaikus arī atzina, ka viņam kā prezidentam ar to nav klājies viegli.

Ministru prezidents Andris Šķēle vairākkārt uzsvēra, ka valdības darbā Demokrātiskā partija «Saimnieks» sevi parādījusi tikai no labākās puses. Sevišķu atzīnību viņš izteica DPS biedram, tagadējam finansu ministram Aivaram Kreitūsam, kurš bija daudz darījis šī gada budžeta sastādīšanā. Vienīgais A.Šķēles novēlējums bija neieslikt pašpmierinātībā un augstprātībā.

Ziedonis Čeveris savā ziņojumā kongresam atzina, ka DPS ir visas iespējas arī nākotnē noturēties vadošajās pozīcijās, ja arī turpmāk tā nesāks nodarboties ar dažādām intrigām, kā to dara viena otra cita partija.

To, ka pagaidām partijas biedru vidū valda vienprātība un saliedētība, varēja just kongresa gaitā. Darbs ritēja ļoti demokrātiski, atklāti un bez jebkādam jēdzam un nelabvēlības.

Partijas priekšsēdētāja amatā kongress ievēlēja vienīgo šā amata kandidātu Ziedoni Čeveru, bet par viņa vietniekiem Juri Celmiņu un Ivaru Redisonu, kā arī domi 24 cilvēku sastāvā.

Partijas Preiļu rajona nodaļu kongresā pārstāvēja astoņi delegāti, kurus bijām ievēlējuši iepriekš. Delegātu vidū bija tādi visā mūsu rajonā sen un labi pazīstami cilvēki kā Atis Sedvalds, Jevģenija Stikāne, Anna Daugavvanaga, Visvaldis Gercāns un citi.

Gribu piebilst, ka pirms kongresa mūsu nodaļas biedru skaits papildinājās par trim cilvēkiem. Tagad pavisam kopā esam divdesmit viens. Nodaļas darbu koordinē Velta Ziemele. Ir ievēlēta un aktīvi darbojas valde, kuras vadība uzticēta man. Valdes locekļi ir Atis Sedvalds, Pēteris Kočkers, Jevģenija Stikāne un Jevģenijs Boļšakovs.

Esmu pārliecināts, ka nodaļa augs arī turpmāk. Jau tagad esam juridiska persona ar savu zīmogu, savu kontu bankā.

L.Kirillova

Valdībā

◆ Ministru kabinets konceptuāli atzina, ka no 1. marta būtu jāpaaugstina minimālā alga līdz 38 latiem.

Minimālās algas paaugstināšanu valdība veiks divos posmos. Vispirms algu paaugstinās tajās budžeta iestādēs, kurās ļoti daudz cilvēku (apmēram 27000) saņem tagadējo minimālās algas likmi — 28 latus. Paredzams, ka nākamā minimālās algas paaugstināšana gaidāma 1. jūlijā.

No šī datuma minimālo algu paaugstinās visas budžeta iestādes. Līdz ar minimālās algas paaugstināšanu lielāki kļūs arī daži pabalsti, to skaitā, apbedīšanas pabalsti un pabalsti, kas paredzēti invalīdiem braukšanai sabiedriskajā transportā, aizbildņiem un bezdarbniekiem. Iespējams, drīzumā indeksēs un paaugstinās pensijas.

◆ Privatizācijai nodos 40 valsts īpašuma objektus. Šādu rīkojumu pieņēmis Ministru kabinets. Privatizēs arī trīs masu informācijas līdzekļus.

Privatizējamo objektu vidū ir valsts uzņēmumi — redakcijas «Skolai un ģimenei» un «Draugs», valsts akciju sabiedrība «Leta», akciju sabiedrība «Stars», valsts uzņēmums «Grīzīnkalns» un citi. Valdība privatizācijas aģentūrai uzdevusi «Stara» un «Letas» privatizācijas noteikumus ietvert prasību pēc privatizācijas saglabāt darbības uzņēmuma profilu.

◆ Valdība izdarījusi grozījumus noteikumos «Par spirta un alkoholoģisko dzērienu valsts monopoli».

Izveidota Spirta monopola padome. Šīs institūcijas uzdevums būs rūpēties par informāciju, konsultēšanu un koordināciju un novērst pretrunas patlaban spēkā esošajos likumdošanas aktos. Ministru kabinets apstiprinājis Spirta monopola padomes locekļus. Par tās priekšsēdētāju iecelts Saeimas deputāts no frakcijas «Saimnieks» Leonards Teniss.

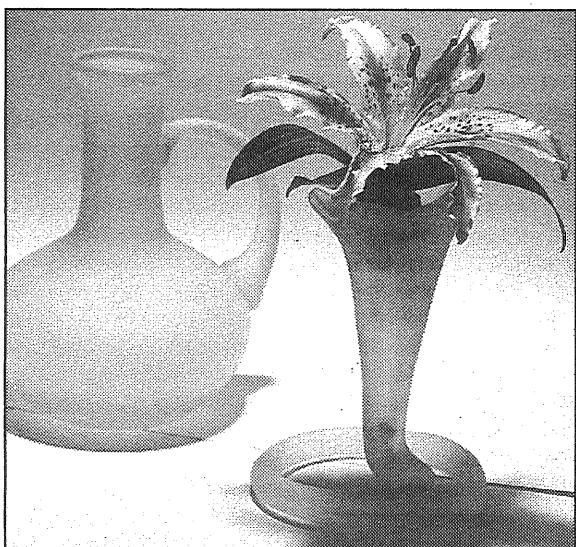
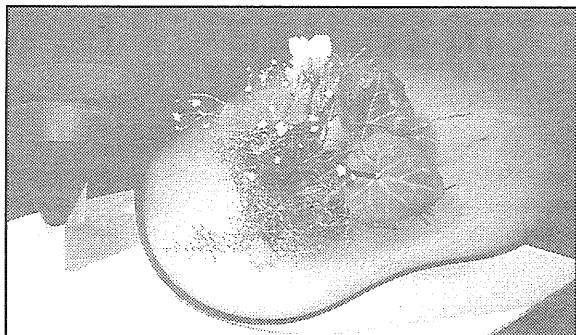
◆ Ministru kabinets nolēmis Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā izveidot Pašvaldību pārvaldi.

Turklāt valdība pieņēmusi vairākus dokumentus, kas saistīti ar pašvaldībām. Pieņemti noteikumi «Par pašvaldību lietu pārvaldes nolikumu», «Par pašvaldību darbības pārraudzību un īpašu uzdevumu ministra pašvaldību lietās pienākumiem» un grozījumi «Pašvaldību kredītēšanas fonda nolikumā».

◆ Turpmāk fiziskajām un juridiskajām personām, kas izveidojušas sociālās aprūpes iestādes, būs jāizņem īpašas licences.

Patlaban ir izveidotas ļoti daudzas sociālās aprūpes iestādes, bet tās visas nav veidotas pēc vienotiem kritērijiem, tāpēc nepieciešams izveidot licencēšanas sistēmu. Pieņemtie noteikumi neattiecas uz valsts un pašvaldību sociālās aprūpes iestādēm.

Sirdis, puķes, Līvānu stikls

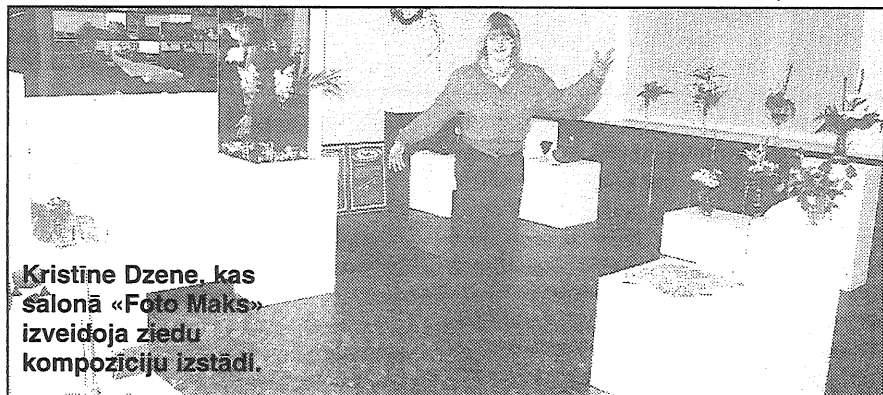
No anglosakšu zemju virziena šogad nāk aukstie cikloni, un reizē ar tiem, kā teiktu meteoroloģiskā informācijā, «ar plašām gaisa masām» šogad ieplūda Valentīna vai «sirsniņu» dienas svinēšana 14. februārī. Preiļu foto salonā «Foto Maks» šajā dienā rikoja sirsnīgas apdāvināšanās ar atklātnītēm, dzejas rindām, ciemiņiem tika piedāvātas konfektes, uz vaiga uzspiestas Valentīna dienas sirsniņu uzlīmītes, kā arī notika dažādas citādas mīļīgas izdarības. Bet pats galvenais šīs dienas notikums salonā «Foto Maks» bija ziedu kompozīciju izstāde, ko bija veidojusi Preiļu pagasta Līču kultūras nama vadītāja Kristīne Dzene. Tik auksti sniegotās dienās katrs zieds, katra puķe atstāj daudz dziļāku iespaidu uz mūsu jūtām, nekā tas ir vasarā, kad valda ziedu pārbagātība. Teiksmainās un eksotiskās puķes Kristīne dienu pirms izstādes bija vedusi no Rīgas, bet to iepirkšanai līdzekļus bija atvēlējis salons.

Kompozīciju glezno kopiespaidu pastiprināja Līvānu stikla fabrikas trauki, kas bija nākuši no fabrikas stikla muzeja un ko vienkāršiem mirstīgiem tajā laikā, kad šādus

traukus ražoja, nebija iespējams redzēt veikalu plauktos.

Rozes, neļķes, hiacintes, ciklamenas, amarilji, lilijas un citi ziedi šajā puķu ballē priecēja salona apmeklētājus. Bet jāatzīst, ka par pavasari, par latgaliskiem puķu dārzkiem, par mūsu mazpilsētu ieliņām visvairāk atgādināja balta ceriņa ziedu ķekars. Kaut arī audzis Holandē, tas šķita tuvs un mīļš un pie tā pieliktie stiklainie kristāli ledus krāsās runāja ļoti daiļrunīgi — līdz ceriņu dienām vēl dziļi sniegi izbrienami.

L.Rancāne
A.Kazaķeviča foto

Kristīne Dzene, kas salonā «Foto Maks» izveidoja ziedu kompozīciju izstādi.

Jauno matemātiķu konkurss

Uz trešās kārtas uzdevumiem vislabākās atbildes mēs esam saņēmuši no šādiem skolēniem:

1. vieta: N.Grīgals (Rimicānu psk.), E.Manuhins (Ludzas 1. vsk.);

2. vieta: M.Spriņģe (Rudzātu vsk.);

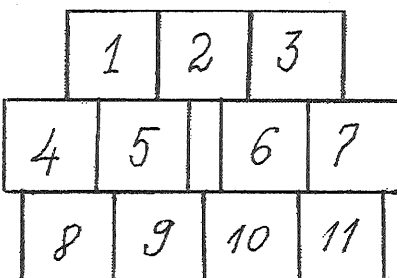
3. vieta: J.Burdo, J.Filipova, A.Steņpanovs, J.Volžankina (Kārsavas 2. vsk.), A.Karčevska (Pelēču psk.);

Atzinība: A.Kadakovska, L.Lele (Vītulu psk.), R.Koncevičs (Krāslavas ģimn.), G.Vilciņš (Ludzas 1. vsk.), J.Vjaters (Daugavpils 1. vsk.), I.Vizule (Salnavas psk.).

Tiem risinātājiem, kuriem kāds uzdevums sagādāja grūtības, sniedzam norādes par 3. kārtas uzdevumu atrisinājumiem.

1. Uzdevumā aprakstītā Ziemeļblāzmu zeme nevar eksistēt, jo tādā gadījumā tajā būtu $15 \times 5 = 75$ ceļu gali, kas nav iespējams, jo katram ceļam ir divi gali un to kopējam skaitam ir jābūtu pāra skaitlim.

2. Izvietosim kvadrātus, piemēram, tā, kā parādīts zīmējumā.

3. Ja pavārs būtu nozadzis piparus, tad viņš to arī zinātu. Bet tā kā uzdevumā bija teikts, ka tie, kas zog piparus, vienmēr melo, tad pavārs neteiktu, ka viņš zina, kas nozaga piparus. Tātad viņš ir nevainīgs.

4. Parlamentā ir viens godīgs deputāts. Ja tajā būtu vismaz divi godīgi deputāti, tad no tiem varētu izveidot pāri, kurā abi deputāti ir godīgi, un tas neatbilst uzdevuma nosacījumiem par vismaz vienu uzpirkto deputātu pāri.

5. Ja Salatētis dāvanas būtu sapakojis tā, kā prasīts uzdevumā, tad lielās kastes skaldnes būtu noklātas ar mazo kastīšu skaldnēm, kuru izmēri ir vai nu $10 \text{ cm} \times 5 \text{ cm}$, vai nu $10 \text{ cm} \times 15 \text{ cm}$, vai arī $5 \text{ cm} \times 15 \text{ cm}$. Ievērosim, ka šo

skaldņu laukumi dalās ar 5. Tātad, arī laukumam, kuru pārklāj ar šīm skaldnēm, ir jādalās ar 5. Bet viena lielās kastes skaldne $1996 \text{ cm} \times 96 \text{ cm}$ ar 5 nedalās. Tātad to «kompakti» pārklāt nav iespējams un līdz ar to Salatētis dāvanas nevarēs sapakot.

Un nu, jaunās — 4. kārtas uzdevumi

Atkal tiek aicināti piedalīties skolēni, kas mās ne augstākā kā 7. klasē.

1. Vai tu vari uzzīmēt divus kvadrātus un četrus taisnleņķa trijstūrus, novēlot ne vairāk kā astoņus nogriežņus?

2. Vai 5×5 rūtiņu kvadrātā naturālus skaitļus var ierakstīt tā (katrā rūtiņā vienu skaitli), lai katrā rindā ierakstīto skaitļu summa būtu pāra skaitlis, bet lai katrā kolonnā ierakstīto skaitļu summa būtu nepāra skaitlis?

3. Vinnijam Pūkam ir pieci dažādi medus podi. Viņš tos grib sakārtot rindā, sākot no vieglākā poda uz smagāko. Pūka rīcība ir sviras svāri bez atsvariem. (Tas nozīmē, ka ar vienu svēršanu viņš var noskaidrot, uz kura no diviem svaru kausiem ir uzlikts lielāks smagums; vai arī, ka šie smagumi ir vienādi.) Pierādīt, ka, lai paveiktu iecerēto, Pūkam nevajadzēs izdarīt vairāk kā septiņas svēršanas.

4. Biznesmenis regulāri pierakstīja savus ieņēmumus un izdevumus. Vai var gadīties tā, ka gada beigās izrādās, ka viņa gada ieņēmumi pārsniedz izdevumus, bet jebkuru piecu pēc kārtas ņemtu mēnešu izdevumi ir lielāki par ieņēmumiem.

5. Kā no papīra strēmelītes, kuras izmēri ir $3 \text{ cm} \times 21 \text{ cm}$, var izlocīt kubu, kura izmēri ir $3 \text{ cm} \times 3 \text{ cm} \times 3 \text{ cm}$?

Pat ja atrisināts tikai viens uzdevums, sūti savu atbildi uz adresi: «Jauno matemātiķu konkurss», Daugavpils ielā 34, Preiļos, LV 5301.

Darbu iesūtīšanas termiņš —
15. marts.

Labu veiksmi!

Kas ir Latvijas Pretalkohola biedrība

Mums ir vajadzīgi cilvēki, kas nav nopērkami un kas ceļus neloka alkohola priekšā.

K. Ulmanis

Pēdējos gados mūsu valstī strauji pieaudzis alkohola patēriņš. To sekmēja mainīgā sociāli ekonomiskā un sociāli politiskā situācija, ko pavada palielināta psiholoģiskā spriedze un sabiedrības ekonomiskā noslāņošanās. Alkoholu vairāk sākuši lietot cilvēki, kuri nespēj pielāgoties jaunajiem dzīvošanas apstākļiem, bet tā patēriņš samazinājās uzņēmīgo, enerģisko cilvēku vidū, kuriem radās jaunas iespējas sevi apliecināšanai. Šīm divām grupām savstarpēji jāhidzvarojas, taču izšķirošā loma būs pozīcijai, kādu nākotnē ieņems tagadējie bērni un pusaudži.

Pasaules pieredze rāda, ka alkohola patēriņu var samazināt divējādi:

- 1) samazinot tautas pieprasījumu pēc alkohola;
- 2) ar likumdošanu un kontroles pasākumiem, ierobežojot alkohola pieejamību, lietošanas apmērus.

Mūsu valsts augstākajās varas instancēs redz, zina un apzinās, ka tauta nodzeras, bet neko nedara, lai uzsāktu valstiska mēroga cīņu pret alkoholismu, netiek arī oficiāli atzīts alkoholisms par gadsimta nacionālo ļaunumu.

Kā samazināt tautas pieprasījumu pēc alkohola, kādas sabiedriskas organizācijas ir to nodarbojas?

Mūsu valstī darbojas apmēram līdz 10 dažādu atturības organizāciju un klubu. Pastāv bezalkohola biedrība «Ziemeļblāzma», Latvijas Pretalkohola biedrība, Jaunatnes kustība par dzīvi brīvu no alkohola un narkotikām, Valsts narkoloģiskās aprūpes un veselības centrs, Rīgā alkoholiķiem ir atvērto klubs «Divpadsmit», kas nodarbojas ar alkohola slimnieku un viņu tuvinieku vispusīgu medicīnisko un sociālo aprūpi. Jau 7 gadus pastāv AA organizācija, pašreiz valstī ir 25 AA grupas un

5 Al-anon-alkoholiķu tuviniekiem, kurās ir apvienojušies dzērāju ģimenes locekļi, tuvinieki, draugi, kolēģi. Viņi mās, kā sadzīvot ar alkoholisma slimnieku, kā pareizi pret viņu izturēties.

Domāju, ka līdzīgas organizācijas ir vajadzīgas arī mūsu rajonā, pilsētā. Tāpēc pagājušā gada nogalē tika atjaunota Latvijas Pretalkohola biedrības Preiļu nodaļa. Par to jāpateicams nodaļas vadītājam Anatolijam Plivdam, kurš bija pirmais LPB atbalstītājs mūsu rajonā. Par paveikto ir vēl pārāgi runāt, mēs esam tikai ceļa sākumā, arī atturības Preiļu rajonā ir tikai neliela saujiņa, tādēļ ceram uz atsaucību, lai mūsu pulks kļūtu kuplāks. Atturības rindās vienkāršam darba darītājam labprāt redzētu līdzās arī skolotājus, juristus, ārstus, deputātus, valsts ierēdņus, tātad visus tos cilvēkus, kuriem nav vienalzīga mūsu valsts nākotne.

Preiļu LPB nodaļa kopš 1941. gada bija slēgta. Nav zināms nodaļas vēsturiskais nosaukums, kurš arī būtu jāatjauno, nav zināmi bijušie biedri, aktīvisti, vadītāji.

Cienījamie lasītāji! Ja jums ir saglabājušās kādas vēsturiskas liecības par šīs nodaļas darbu vai arī zināt ko pastāstīt par tās darbību līdz 1941. gadam, paziņojiet par to LPB Preiļu nodaļai, Skolas ielā 11, telefons 21301.

Sabiedrība diemžēl ir maz informēta par Latvijas Pretalkohola biedrību, kaut gan kopš 1994. gada tiek izdots laikraksts «Jaunā Balss», kas atspoguļo gan biedrības darbību, gan ar alkoholismu saistītās problēmas, gan citus jautājumus. Pat izglītoti cilvēki nezina vārda «atturības» nozīmi, bieži to nepareizi saistot ar hroniska alkoholiķa vārdu, kas pārtraucis dzert.

Kļūst par Latvijas Pretalkohola biedrības biedru var ikviens Latvijas vai citas valsts pilsonis, kas sasniedzis 18 gadu vecumu, kas atzīst LPB statūtus, veicina biedrības uzdevumu izpildi, atturas no alkoholiskajiem dzērie-

niem, no narkotiku un toksisko vielu lietošanas.

Latvijas Pretalkohola biedrības vēsture saistīta ar 1891. gadā un turpmākos gados dibinātām atturības biedrībām «Liesma» — Dzelzavā, «Dzirkstele» — Bārbelē, «Auseklis» — Rīgā, kā arī Vidzemes novada pretalkohola biedrībām un vēl citos Latvijas novados dibinātām, kuras 1908. gadā apvienojās un izveidoja Latvijas Pretalkohola biedrību.

Divdesmitajos un trīsdesmitajos gados Latvijā bijušas 15 pretalkohola kustības nodaļas, biedru skaits sasniedzis gandrīz 7000 pieaugušo un 250000 skolu jauniešu, 117 Saeimas deputāti bija LPB biedri un aktīvisti, kuri ievēlēti visās četrās pirmajās Saeimās.

1941. gadā jūnijā biedrība savu darbību pārtrauca. Un tikai Latvijai atkal nostājoties uz valstiskās neatkarības ceļa, 1991. gada 24. augustā Latvijas Atturības un pretalkohola biedrības otrajā ārkārtas kongresā tās statuss tika atjaunots un atgūts nosaukums. Atjaunotā biedrība kalpo tiem pašiem mērķiem un ir tā darba turpinātāja, ko tās biedri aizsākuši pagātnē.

Lūk, ko raksta LPB Centrālās valdes priekšsēdētājs Atis Silaroze: «Pēdējie pieci gadi ieies Latvijas tautas vēsturē kā alkohola genocīda periods, kas novedīs līdz nacionālā genofonda sabrukumam. Pat sarkanais terors nav iznīcinājis tik daudz cilvēku, cik alkohols šajos gados. Šo cilvēku vidū ir 20% pusaudžu un jauniešu līdz 28 gadu vecumam.»

Padomās ikviens, kā varētu cīnīties pret Latvijas tautas apdzirdēšanu. Vārbūt jums ir konkrēti priekšlikumi, kā apturēt šo sociālo ļaunumu? Nestāvēsim malā un nebūsim tikai novērotāji. Kļūstiet LPB biedri!

Margarita Krole,
Galēnu ambulances ārste,
Latvijas Pretalkohola biedrības biedre

Zog, zog, zog...

◆ Šīs lietas rajona tiesas kancelejā izvēlējamies uz labu laimi. Taču izrādījās, ka visas ir par vienu un to pašu — par zādzībām. Tieši zādzības pēdējā laikā kļuvušas par vienu no «populārākajiem» likumpārkāpumu veidiem.

Lielais «kārumnieks»

Varen liels dažādu našķu miļotājs ir 1981. gadā dzimušais Vārkavas pagasta iedzīvotājs Andis Lozda. Četrus klašu izglītību ieguvušais puisis, kurš nekur nemācās un nestrādā, pagājušā gada 12. septembrī uzlauza veikalu Rožkalnu pagasta Lazdānos. Paņēma alkoholiskos dzērienus, cigaretes un citas preces par 7,96 latiem. Kā saka, savām dienišķajām vajadzībām.

12. oktobra naktī, liekot darbā līdzpaņemto lauzni, puisis uzlauza veikalu Upmalas pagasta Timenovā. Šoreiz līdzīgu paņēma cepumus, konfektes, desu, cigaretes, alu un citas preces par 45,14 latiem.

Šāda darbošanās Andim laikam bija iepatikusies, jo 17. oktobra vakarā, ņemot līdzīgu lauzni, viņš ar velosipēdu aizbrauca uz veikalu «Dzintars» Rimicānos. Tur viņš pavisam vienkārši uzlauza atslēgas trim durvīm un iekļuva veikalā. Arī ķēriens puisim bija brangāks, jo nozaga no galda 54,91 latu, kas bija atstāti maiņai, kā arī konfektes «Banānu», «Maska», košļājamo gumiju «Orbit», protams, cukuru un desas arī. Pavisam — par 87,43 latiem.

Lielā kāre pēc našķiem beidzās bēdīgi. Šī gada 26. janvārī notika tiesas sēde. Tiesa nosprieda sodīt Andi Lozdu ar brīvības atņemšanu uz diviem gadiem bez mantas konfiskācijas. Sods tika piespriests nosacīti, nosakot pārbaudes laiku uz diviem gadiem. Toties «kārumnieka» māmiņai ir jāsamaksā patērētāju biedrībai nodarītie zaudējumi par 142,62 latiem.

Brāļu Gulbu neparastie piedzīvojumi

Brāļi dzimuši Madonā, Jānis 1979. gadā, bet Juris 1980. gadā. Abiem ir piecu klašu izglītība. Tagad dzīvo Rudzātu pagasta Vilcānos. Gan alkohola reibumā, gan skaidrā prātā būdami, viņi ir izdarījuši veselu sēriju slepenu zādzību. Par to liecina lietas materiāli.

Pagājušā gada 10. aprīlī Jānis un Juris, nolūcā apzagt pilsonim Brūverim piederošo veikalu «Ida», līdz ņemot maisu un nazi, no mātes mājām atnāca uz Rudzātiem. Jānis izņēma logam stiklu, un abi ielida veikalā. Kad sērkokociņu gaismā viss bija apskatīts, Jānis izlida laukā un turēja vaļā maisu. Juris padeva viņam 15 kilogramus apelsīnu, košļājamo gumiju, krietnu porciju šokolādes, 50 šķiltavas un divus pārus kurpi. Pavisam maisā iekrāva preces par 136,81 latu. Stiklu puīši ielika vietā, bet maisu noslēpa pagrābā.

6. maijā pēc kartupeļu stādīšanas Jānis, protams, bija iereibis. Vakarpusē viņš ar

velosipēdu piebrauca pie veikala «Stabulnieki». Izņēmis stiklu no veikala pagalma puses loga, Jānis iekļuva piebūvē. Laikam kartupeļu stādīšana un alkohols viņu bija tiktāl nogurdinājuši, ka nepietika spēka paveikt iecerēto. Jānis aizmiga. Piebūvē viņu atrada un atveda uz Preiļu slimnīcu atkopties.

8. maija priekšpusdienā vecākais Gulba jau bija uz pekām. Viņu atkal aicināt aicināja piedzīvojumi. No slimnīcas vecā korpusa Jānis pārgāja uz jauno korpusu un pārbaudīja vi-

Rajona tiesas hronika

su kabinetu durvis pēc kārtas. Kādas durvis nebija aizslēgtas. Ienācis telpā viņš atvēra skapi un no mēteļa kabatas paņēma 30 latus. Nu varēja iegādāties dažādas preces.

23. maijā brāļu sirojumi turpinājās. Jānis un Juris iekļuva Janīnas Brūveres klētiņā, paņēma maisu un iekrāva tajā 8 kilogramus sāļtas gaļas 12 latu vērtībā. Verandā puīši atrada un par derīgiem līdzņemšanai atzina divus spinningus, trīs teleskopiskās makšķeres, bet pagalmā pa rokai gadijās arī velosipēds. Droši vien, lai maisu būtu ērtāk transportēt...

26. maijā abi piedzīvojumu meklētāji devās uz veikalu Rudzātos. Kā parasti, ar nazi atlauza loga listītes un izņēma stiklu, caur restēm abi ielida veikalā. Darbības plāns bija vecais. Juris turēja maisu, bet Jānis krāva tajā mantas. Kad maiss bija pilns, Jānis veikalā izbēra putrimus, šādi atbrīvojot vēl vienu nesamo. Kad likās gana ņemts, puīši mantas noslēpa kaltē zem svāriem. Pavisam brāļi Gulbas šajā reizē, kas izrādījās pēdējā viņu sirojums, izdarīja zādzību par 270,19 latiem.

Brāļu piedzīvojumu tiesa «analizēja» šī gada 16. janvārī. Jānim tika piespriesta brīvības atņemšana uz vienu gadu un sešiem mēnešiem, bet Jurim — uz vienu gadu. Soda izciešana noteikta audzināšanas iestādē nepilngadīgajiem.

Pēc soda izciešanas — izraidīt no Latvijas

1960. gadā Arhangeļskas apgabālā dzimušais Pāvēls Borisovs Latvijā dzīvo bez dokumentiem un bez pieraksta. Pagājušā gada 25. oktobrī viņš, būdams alkohola reibumā, ar nolūku izdarīt zādzību, aizgāja uz O.Mivrenieces māju Riebiņu pagasta Mazajos Rumpos. Saimnieces nebija. P.Borisovs atrada ārdurvju atslēgu un iekļuva istabā.

No drēbju skapja viņš paņēma 25 latus un trokšņa revolveri «Straž» sešdesmit latu vērtībā, kā arī kastīti ar 28 patronām. Vēl P.Borisovam iepatikās divi auduma gabali vīriešu uzvalkiem 50 latu vērtībā, puslitra pudele ar spirtu un divas paciņas cigarešu. Kopumā Pāvēls Borisovs nozaga mantas 144,40 latu vērtībā.

citām komētām konstatēta daudz tuvāk pietuvojoties Saulei. Aprēķini rāda, ka Heila-Bopa komēta katru sekundi «izsviež» apmēram 3 kilogramus šīs vielas, kas ir daudz vairāk nekā populārās Haleja komētas gadījumā, kad tā pietuvojās Saulei 1985. gadā. Merilendas universitātes (ASV) zinātnieki (University of Maryland in College Park) atklājuši, ka Heila-Bopa komēta izverd arī daudz vairāk putekļu nekā citas komētas. Novērojumi ar Habla kosmisko teleskopu liecina, ka Heila-Bopa komētas ledus kodola diametrs ir vismaz 40 kilometri, kas ir 4 reizes lielāks nekā Haleja komētai.

Laimonis Začs,
Dr. phys.

Tiesa notika 5. janvārī. P.Borisovu sodīja ar brīvības atņemšanu uz diviem gadiem bez mantas konfiskācijas. Sods jāizcieš slēgta tipa cietumā zemākajā pakāpē. Pēc soda izciešanas P.Borisovs tiks izraidīts no Latvijas Republikas.

Par meža zādzību piespriestas piecpadsmit minimālās mēnešalgas

4. janvārī Preiļu rajona tiesa izskatīja 1970. gadā dzimušā, nekur nestrādājošā Rušonas pagasta iedzīvotāja Vladislava Mežinieka krimināllietu pēc Latvijas Republikas kriminālkodeksa 161. panta 2. daļas.

1994. gada decembra vidū ar nodomu izdarīt nelikumīgu meža ciršanu V.Mežinieks ieradās Līvānu virsmežniecības Aglonas mežniecībā Rušonas pagasta Sēdežos. Tur viņš nocirta trīs pamatīgas egles, kuru vērtība 87,72 lati. Tajā pat dienā citā vietā viņš nocirta astoņpadsmit egles 0,1 hektāra platībā 235,21 lata vērtībā.

Nozagtos gandrīz piecpadsmit kubikmetrus kokmateriālu viņš nodeva uzpiršanas punktā Līvānos.

Tiesa atzina Vladislavu Mežinieku par vainīgu un sodīja ar naudas sodu piecpadsmit minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 420 latiem. Līvānu virsmežniecības labā jāpiedzen 322,93 lati.

Mūsdienu sievietes var visu — arī savaldīt mežoniņus bulļus

Par to tiesa pārliecinājās pagājušā gada 2. novembrī, kad izskatīja 1963. gadā dzimušās Rožupes pagasta iedzīvotājas Teklas Lietauieces un 1975. gadā dzimušās Rudzātu pagasta iedzīvotājas Intas Skuteles krimināllietu.

Abas brašās dāmas pēc iepriekšējas norunas naktī uz 1995. gada 13. augustu Rudzātu pagasta «Upmalās» no ganībām nozaga Jāzepam Pastaram piederošo 400 kilogramus smago bulli 218 latu vērtībā.

Tajā pat naktī viņas «Irbēnos» nozaga Antona Pastara 370 kilogramus smago bulli 150 latu vērtībā. Saimnieki stāstīja, ka abi govslopi bijuši makten nikni un pat vīriešiem tos nācies grūti savaldīt.

Acīmredzot, mūsdienu sievietes ir spēcīgas un drosmīgas, jo drīz vien lopiņi jau bijuši pie uzpircēja. Abas zagles krietni iepriekš tam bija piedāvājušas labu mantu. Uzpircejs par abiem bulļiem samaksājis 218 latus, kurus dāmas sadalījušas savā starpā.

Tiesa piesprieda vainīgās sodīt ar naudas sodu desmit minimālo mēnešalgu apmērā. Bet 20. decembrī tiesa skatīja I.Skuteles iesniegumu, kur viņa lūdza sprieduma izpildi atlikt līdz 1997. gada 1. janvārim, jo esot bez darba, tāpēc nevarot nodrošināt samaksāt. Tik žēlīgi tiesas kungi nebija, jo atļāva nospriesto soda naudu krāt tikai līdz šī gada 1. jūlijam.

Rajona tiesas materiālus izklāstīja
L.Kirillova

Pārdod olas (no Madonas) vairumā ar piegādi. Pastāvīgiem klientiem atlaides. Tel. 8-252-23591.

Pār taviem pleciem klāsies sūnu lakats, Kas izrakstīts ar zeltskarainām smilgām,
Tas klusiem čukstiem tavu vārdu sauks —
Nav tiesa, māmuliņ, ka tevis nav.
Skumstam līdzī Nikolajam Hovorostinam, MĀTI smiltāja izvadot.
SIA «Lauku tehnika» kolektīvs

Pārdod
pusi mājas Preiļu centrā. Tel. 22305;

3-istabu kooperatīvo dzīvokli Preiļos vai maina pret vienistabas. Tālr. 22949;

elektroplītis un cepeškrāsnis, cena Ls 21, Ls 35, Ls 50, Ls 89, kā arī dažādu veidu matu fēnus no Ls 12 līdz Ls 17. Tālr. 21483;

VAZ-2106, 1987.g., 2500 \$, VW Golf 1,8 l, 1986.g., 2900 \$, Opel Ascona 1,8 l, 1984.g., 2250 \$. Tel. 8-29-354800, 23828, 22971;

VAZ-21063, 1989.g., 70000 km, 2000 \$; VAZ-2106, 1991.g., 62000 km, 3500 \$; VAZ-2106, 1992.g., 68000 km, 3500 \$. Tel. 23964 no 19.00 līdz 21.00, 24267;

Ford Sierra, 1984.g., āķis, TA, centrālā atslēga, audio sistēma. Vajadzīgs neliels remonts. Tel. 18110;

VW Jetta, tehniskā apskate izieta. Tel. 18130;

remontējamu T-150K, 1981.g. Tel. 23523 vakaros;

automašīnu Audi-90 Quatro, 1985.g., cena 4200 \$. Zvanīt 65143 pēc 19;

M-210406, 1986.g., Ls 350. Tel. 50313;

VAZ-2102, 1979.g., pēc kapitālremonta. Tel. 15496;

VAZ-2106, 1976.g., Ls 500 vai VAZ-2103, 1979.g., Ls 600. Tel. 57619;

vai iznomā zemi (10 ha) Līvānu pilsētā (bijušā sagādes kantora teritorija) un 250 m² telpas noliktavām, ir pagrabs. Zvanīt Līvānos 41134 vai Rīgā 8-22-531725;

grūsnu govī, divas teles (11 mēneši). Tel. 65088;

T-150 virzuļu grupu un citas detaļas par Ls 60, medību bisi (16. kal.) par Ls 60 un maina mazlietotu Husqvarna-252 pret VAZ (03-07). Zvanīt 22351 vakaros;

Ford Sierra (sedans), Audi-100, 1988.g. Tālr. 24617.

Pērk
gaļu. Zvanīt 21982;

gaļu. Tel. 55743;

gaļu. Tālr. 22807;

pārtikas kartupeļus. Tel. 24529;

kartupeļus. Tālr. 44172;

jaunu vai mazlietotu siltumnicu frēzi. Tel. 23523 vakaros;

1, 1,5 vai 2 istabu dzīvokli Preiļos. Tālr. 23618.

Maina
automašīnu VAZ-2121 «Niva», 1985.g., labā stāvoklī, ar piekabi «Zubronok», pret ekskavatoru JUMZ vai citu iekrāvēju. Tel. 52468.

Dažādi
Meklē partneri vainagu pamatīgu izgatavošanai. Tel. 23523 vakaros.

Pērk un pārdod privatizācijas sertifikātus Līvānos, universālveikala grāmatu nodājā. Tālr. 43688.

Pa vienam vien un viens aiz otra Mēs aizejam, lai paliktu šai zemē.
Izsakām līdzjūtību Ēvaldam un Aivaram Vanagiem, MĀSU un TANTI zaudējot.
Ansamblis «Naktineica»

Ņem, tēt, šo ceļamaizi tagad tālam ceļam
Un mierā ietnies, lai saltums netiek...
Esam kopā ar tevi, Anita, TĒVU pēkšņi zaudējot.
Veikala Nr.1 kolektīvs

NOVADNIEKS
Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta. Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301. Tel. 22059, 22305, 21759.
Pasūtījuma indekss 3033.

Izdod Preiļu rajona pašvaldības uzņēmums «Laikraksta «Novadnieks» redakcija»
Iznāk 8 reizes mēnesī. Abonēšanas maksa mēnesī Ls 0,71. Mazumtirdzniecībā līgumcena.

Redaktors Pēteris Pizelis
Reģistrācijas apliecība Nr. 1018 Iespiests SIA «Latgales drukā», Rēzeknē, Baznīcas ielā 28. Ofsetiespiedums. Metiens 5050.